

Правата на човека като пациент

Проектът „Правата на човека като пациент“, осъществен през юли-септември 2012 г. и представен на научен семинар в Националния институт на правосъдието на 10 октомври 2012 г., бе изпълнен без външно финансиране. Проектът включва специализирани анализи върху предварителните указания на пациента за бъдещо лечение, здравното представителство, границите на менталния капацитет на индивида за свободен избор; коментар на института на информираното съгласие, съдебната практика, относима към правата на пациента в последното поколение права на човека и тяхната роля за запазване и развиване на човешката личност. Проектът не се финансира и се изпълнява от екипа на ФРП в подкрепа на развитието на здравните права на човека.

Проектът е пилотен, част от серия дългосрочни изследвания с биоетична насоченост. Водещите анализи са съсредоточени върху действащото българско законодателство и международна практика и са извършени от тесни специалисти в материята. Целта на проекта е да постави началото на задълбочен професионален и обществен разговор по описаните теми, които са слабо известни в теорията и практиката и традиционно пренебрегвани от държавните политики по защита на правата на човека.

Екип на проекта: д-р Стоян Ставру, д-р Валентина Кънева, доц. Владимир Велинов, д-р Ива Пушкарова, д-р Христо Христов

Видеофайл на семинара [ТУК](#)

РЕЗЮМЕТА НА ОСНОВНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

1. Предварителни указания на пациента за бъдещо лечение. Етични и правни въпроси, възникващи във връзка с предварително дадените от пациента инструкции (указания) относно начина на провеждане на неговото лечение в бъдещи ситуации, при който поради здравословното си състояние той няма да може да изрази валидно информирано съгласие (например, пациенти в терминален стадий на заболяването им или болни от болестта на Алцхаймер). [РЕЗЮМЕ](#)

(*д-р Валентина Кънева, Ръководител на МП „Интегративна биоетика”, СУ*)

2. Здравно представителство. Анализ на уредените в действащото законодателство случаи на законово и съдебно представителство, осъществявано от името и за сметка на пациента по повод провежданото спрямо него лечение; коментар на доброволното представителство при даването на съгласие за лечение и на т. нар. пълномощно за здравни грижи, както и съотношението му с предварително дадените от пациента указания за бъдещо лечение. [РЕЗЮМЕ](#)

(*д-р Стоян Ставру, експерт по медицинско и биоправо, ФРП*)

3. За границите на менталния капацитет и избора на индивида. Границите на психичната норма, при която априорно се приема, че индивидът има капацитет да прави свободен избор; условни нива на психична инкапацитивност при различните психични разстройства, които в различна степен пречат избора на пациента; коментар на института на информираното съгласие по Закона за здравето. [РЕЗЮМЕ](#)

(*доц. Владимир Велинов, дм, експерт по съдебна психиатрия, ФРП*)

4. Правните граници на здравната свобода. Анализ на съдебната практика, относима към правата на пациента в последното поколение права на човека и тяхната роля за запазване и развиване на човешката личност.

ПРОГРАМА НА СЕМИНАРА

06 Юли 2015